

Úvaha nad účelem požehnání (Požehnaná doba krále Šalomouna)

Jaroslav Černocho

Původně 22. 1. 2011 ve Vyškově

---

*Tento text pochází z archívu kázání sboru Církve adventistů s.d. ve Vyškově.
S obecnými poznámkami k zápisům kázání se můžete seznámit na našich webových stránkách:
<http://vyskov.casd.cz/kazani>*

Úvod

Chtěl bych se s vámi dnes přenést do skvělého ne-li nejlepšího období života starověkého Izraele. A taky si budeme dnes číst o jedné velmi požehnané události. Vrátime se dnes do desátého století před naším letopočtem. Do doby, kdy se situace ve starověkém Izraeli velmi zklidnila a do doby, kdy Izrael prožívá prosperitu, klid a mír. Dokáže někdo uhodnout, o kterou dobu by mohlo jít? - - Ano, je to chvíle, kdy nastupuje na trůn král Šalomoun.

Rozkvět Šalomounova království

Pokud jsem řekl, že budeme dnes pobývat v období klidu a míru, pak musím, co se týče Šalomouna a jeho kralování, přiznat, že při jeho nástupu na trůn ještě došlo k určitým nepokojům. Byl to jakýsi dozvuk Davidovy éry, která byla velmi dramatická a plná násilí a konfliktů. O trůn se totiž ucházel i Šalomounův starší nevlastní bratr Adonijáš. No, ucházel – lépe řečeno, bez vědomí svého jeho ještě žijícího otce, se nechal králem prohlásit. Nakonec ale na naléhání Bat-šeby, proroka Nátana a kněží Sádoka a Benajáše David, tehdy už starý král, prohlásil za nového krále Šalomouna. Po událostech, kterým se dnes nechci úplně věnovat, nakonec text 1 Kr konstatuje:

1 Královská 2:12 Šalomoun dosedl na trůn svého otce Davida a jeho království se velmi upevnilo.

Po dořešení situace s Adonijášem se znovu opakuje podobné shrnutí:

1 Královská 2:46b ...A království se v ruce Šalomounově upevnilo.

O několik veršů dále se uvádí:

1 Královská 3:3 Šalomoun miloval Hospodina.

Následuje kapitola, která uvádí seznam úředníků, kterými byl Šalomoun obklopen. Šalomoun byl obklopen skvělými lidmi:

- Ze začátku jeho vlády žil ještě prorok **Nátan**, který platil za neohroženého zvěstovatele Božího slova. Byl to tentýž prorok, který odvážně vyřkl velmi odstrá slova proti Davidovi, Šalomounovi otci.
- Velekněz **Sádok** (v překladu „Spravedlivý“), který patřil do věrné větve Áronovců. Byl oporou Davidovi, když ho pronásledoval Saul a právě potomci Sádoka byli vybíráni jako velekněží ještě mnoho let poté. Ezechiel prohlašuje pouze Sádokovy potomky za právoplatné kněze (Ez 40, 46).
- Pobočníkem Sádoka byl další kněz **Benajáš**, z Levitského a Azafova pokolení.

Sám David spoléhal na zaslíbení, že v jeho nástupci dojde království pokoje. Možná proto dal svému synovi jméno Šalomoun (obsahuje základ slova šalom – pokoj). Původně tohoto syna totiž pojmenoval Nátan – jako Jedidjáše (2 S 12, 25) (to znamená Hospodinův Miláček).

Z našeho pohledu je smyslem vyjmenovávání všech služebníků Šalomouna ukázat, že měl kolem sebe Šalomoun skvělé lidi a že minimálně personálně je budoucnost dobře zajištěná.

1 Královská 4:20 Juda a Izrael byli tak početní jako písek u moře. Měli co jíst a pít a radovali se.

Když se k tomu přidá základ, který položil jeho otec David, může konečně přijít to, co popisuje následující kapitola:

1 Královská 5:1-13 Šalomoun vládl nad všemi královstvími od řeky Eufratu až k zemi pelištejské a až k hranicím Egypta; odtud přinášeli Šalomounovi dary a sloužili mu po všechny dny jeho života. Na jeden den se u Šalomounova dvora spotřebovalo třicet kórů bílé mouky a šedesát kórů mouky ječné, deset kusů krmného hovězího dobytka a dvacet kusů dobytka z pastvy, sto kusů ovcí a koz, kromě jelenů, gazel, antilop a vykrmené drůbeže. Panoval nad celým územím na západ od Řeky od Tifsachu až ke Gáze, nad všemi králi za Řekou, a měl pokoj ode všech sousedů. A Juda i Izrael bydleli v bezpečí po všechny dny Šalomounovy, každý pod svou vinnou révou a pod svým fíkovníkem, od Danu až po Beer-šebu. Šalomoun měl také ustájeno čtyřicet tisíc koní pro svou vozbu a dvanáct tisíc koní jezdeckých. Jmenovaní správci opatrovali potravu pro krále Šalomouna a pro všechny, kteří měli přístup ke stolu krále Šalomouna, každý ve svém měsíci. Nedopouštěli, aby něco chybělo. Také ječmen a slámu pro koně a lehkonohé oře dodávali na místo, kde právě král byl, každý podle toho, jak mu bylo určeno. Bůh dal Šalomounovi moudrost, převelikou rozumnost a takovou hojnost myšlenek, jako je písku na břehu moře. Šalomounova moudrost převýšila moudrost všech synů dávnověku i všechnu moudrost egyptskou. Byl moudřejší než všichni lidé, než Étan Ezrachejský a Héman, Kalkol a Darda, synové Machólovi. Jeho jméno bylo proslulé mezi všemi okolními pronárody. Vyslovil tři tisíce přísloví a jeho písní bylo tisíc a pět. Dovedl také mluvit o stromech, od cedru, který je na Libanónu, až po yzop, který roste na zdi, a dovedl mluvit i o zvířatech, ptácích, plazech a rybách.

Já si myslím, že to, co jsme teď přečetli je popis rozkvětu Šalomounova království. Pečlivě sestavená vláda, se kterou jsme byli seznámeni v předešlé kapitole, dobré zahraniční obchodní styky, klid, pokoj a mír. To je požehnání, které bylo zaslíbeno Davidovi a konec konců i Šalomounovi. Začíná nové období pokoje pro Izraelský národ.

Naplnění a účel zaslíbení

Zkončili jsme čtením textu o tom, že zaslíbení, které dostal David se skutečně naplnilo. Smyslem toho, co jsme doposud četli, bylo ukázat, že Zaslíbení došlo svého **naplnění** – z Šalomounovy země se stala oáza prosperity, míru a klidu. A dnes se chci bavit o tom, že to samé zaslíbení došlo také svého **účelu**. Chtěl bych, abychom dnes rozlišili rozdíl mezi tím, když se zaslíbení uskuteční a tím, když dojde svého účelu:

- **Naplněno** je v tom, že se skutečně **stalo to**, co bylo **zaslíbeno**.
- **Účel** je v tom, že zaslíbení skutečně **přineslo to**, co se od něho **očekávalo**.

Náš Bůh si přeje abychom byli šťastní, chce, abychom se veselili a jak jsme dnes četli, abychom „měli co jíst a pít a radovali se“. Vzpomínáte na ten text? Bůh nám všechny tyto věci zaslubuje. Ale to, že se takové zaslíbení naplní, stane se, ještě neznamená, že splnilo taky svůj **účel**. – Co je vlastně účelem toho, že nám Bůh dává své požehnání?

- Účelem je: Abychom se **obrátili** k Bohu.
- Účelem je: Abychom Boha **chválili** za to, v čem nám požehnal.
- Účelem je: **Pochopit Boha jako zdroj požehnání**.
- Účelem je: Motivovat nás, abychom na Boha pamatovali a chválili jej.
- Účelem je: Uvědomit si naši závislost na něm.

Víte co, já vám prozradím **tajemství** – já vám řeknu, který verš je v dnešním kázání nejdůležitější ☺... A je to ten, který jsme právě nedočetli:

1 Královská 5:14 Šalomounově moudrosti přicházeli naslouchat ze všech národů i ode všech králů země, kteří se o jeho moudrosti doslechli.

Zaslíbení a jeho naplnění má dvě neoddělitelné stránky. Tou první je samotné naplnění tady v tomto světě a v tomto životě. To je ta prosperita, kterou Šalomounovo království zakusilo. Pak má ale i druhou stránku, která spíše směřuje na novou zem do Božího království, a tou je obrácení pozornosti lidí, kteří požehnání pocítili, k nebesům, k Bohu.

Pokud by se zaslíbení pouze stalo, ale bez toho, aby nasměrovalo lidi k tomu, kdo ho způsobil, nebude naplněn jeho účel a vlastně ztrácí smysl.

Všimněme si několika následujících textů, které tuto myšlenku opakují.

Zasvěcení chrámu (1 Kr 8)

Vrcholným počinem krále Šalomouna byla bezpochyby stavba chrámu. Právě období pokoje a klidu mělo být vhodným obdobím pro kultickou stavbu takových rozměrů. Stavbou chrámu se dnes ale nebudeme zabývat. Zajímavější pro nás je to, co následovalo.

A ví někdo, co?

Ano, výjimečná, slavnostní bohoslužba, při které byla přenesena truhla smlouvy do chrámu. Účastnili se jí všichni Izraelští muži. Je to mimořádné místo v bibli.

Šalomoun ve své modlitbě zmiňuje prve samotné naplnění zaslíbení:

1 Královská 8:15-21 Řekl: "Požehnan buď Hospodin, Bůh Izraele, který vlastními ústy mluvil k mému otci Davidovi a vlastní rukou naplnil, co řekl: »Ode dne, kdy jsem vyvedl Izraele, svůj lid, z Egypta, nevyvolil jsem v žádném z izraelských kmenů město k vybudování domu, aby tam dlelo mé jméno. Ale vyvolil jsem Davida, aby byl nad Izraelem, mým lidem.« Můj otec David měl v úmyslu vybudovat dům jménu Hospodina, Boha Izraele. Hospodin však mému otci Davidovi řekl: »Máš sice dobrý úmysl vybudovat mému jménu dům, avšak ten dům nezbuduješ ty, nýbrž tvůj syn, který vzejde z tvých beder; ten vybuduje dům mému jménu.« Hospodin splnil své slovo, které vyřkl. Nastoupil jsem po svém otci Davidovi, dosedl podle Hospodinova slova na izraelský trůn a vybuďoval jsem dům jménu Hospodina, Boha Izraele. Připravil jsem tam místo pro schránu, v níž je Hospodinova smlouva, kterou uzavřel s našimi otci, když je vyvedl z egyptské země."

A poté ještě zvlášť dodává, že si všichni uvědomují, kdo způsobil, že se zaslíbení naplnilo:

1 Královská 8:23-24 (Šalomoun) řekl: "Hospodine, Bože Izraele, není Boha tobě podobného nahoře na nebi ani dole na zemi. Ty zachovááš smlouvu a milosrdenství svým služebníkům, kteří chodí před tebou celým srdcem. Ty jsi zachoval svému služebníkovi, mému otci Davidovi, to, co jsi mu přislíbil. Vlastními ústy jsi **přislíbil a vlastní rukou** jsi to naplnil, jak je dnes zřejmé.

1 Královská 8:41-43 Také přijde-li cizinec, který není z Izraele, tvého lidu, ze vzdálené země kvůli tvému jménu, neboť budou slyšet o tvém velkém jménu a o tvé mocné ruce a o tvé vztažené paži, přijde-li a bude se modlit obrácen k tomuto domu, vyslyš v nebesích, v sídle, kde přebýváš, a učiň vše, oč k tobě ten cizinec bude volat, **aby poznaly tvé jméno všechny národy země a bály se tě jako Izrael, tvůj lid, aby poznaly, že se tento dům, který jsem vybuďoval, nazývá tvým jménem.**

Po této slavnostní bohoslužbě následovala „čtrnáctidenní státní slavnost“ ☺, která je uzavřena těmito slovy:

1 Královská 8:65-66 V onen čas slavil Šalomoun a s ním celý Izrael slavnost, velké shromáždění před Hospodinem, naším Bohem, od cesty do Chamátu až k Egyptskému potoku; trvala sedm dní a dalších sedm dní, celkem čtrnáct dní. Osmého dne propustil lid a oni dobrořečili králi a šli do svých stanů radostně a s dobrou myslí pro všechno, **co dobrého učinil Hospodin svému služebníkovi Davidovi a Izraeli, svému lidu.**

„Co dobrého učinil Hospodin“ – zaslíbení se nejen stalo, takže se teď Izrael měl dobře, ale současně také dosáhlo svého cíle: Izrael si je dobře vědom toho, kdo je původcem tohoto požehnání.

Návštěva královny ze Sáby (1 Kr 10)

Ještě než se pokusíme o shrnutí, podíváme se na poslední ilustraci dnešní myšlenky:

1 Královská 10:1-9 I královna ze Sáby uslyšela zprávu o tom, co Šalomoun vykonal pro Hospodinovo jméno, a přijela ho vyzkoušet hádankami. Přijela do Jeruzaléma s velmi okázalým doprovodem, s velbloudy nesoucími balzámy, velké množství zlata a drahokamy. Přišla k Šalomounovi a mluvila s ním o všem, co měla na srdci. Šalomoun jí zodpověděl všechny její otázky; ani jedna otázka nebyla pro krále tak tajemná, že by ji nezodpověděl. Když královna ze Sáby viděla všechnu Šalomounovu moudrost a dům, který vybudoval, i jídlo na jeho stole, zasedání jeho hodnostářů, pohotovost jeho služebnictva a jejich oděvy, jeho číšníky i jeho zápalnou oběť, kterou přinášel v Hospodinově domě, zůstala bez dechu. Řekla králi: "Co jsem slyšela ve své zemi o tvém podnikání i o tvé moudrosti, je pravda. Nevěřila jsem těm slovům, dokud jsem nepřišla a nespatřila to na vlastní oči. A to mi nebyla sdělena ani polovina. Překonal jsi moudrostí a blahobytem pověst, kterou jsem slyšela. Blaze tvým mužům, blaze těmto tvým služebníkům, kteří jsou ustavičně v tvých službách a naslouchají tvé moudrosti. Požehnán buď Hospodin, tvůj Bůh, který si tě oblíbil a dosadil tě na izraelský trůn. Protože si Hospodin zamiloval Izraele navěky, ustanovil tě králem, abys zjednával právo a spravedlnost."

Rozvoj Šalomounova království nezůstal bez povšimnutí. Požehnání, které dostal Izrael, přitahovalo pozornost. Královna nemohla popadnout dech. (Jiný překlad říká: „byla naprosto ohromena“.) Král jí určitě ukázal slévárnu, která byla poblíž Jeruzaléma, i cihelnu, ve které se vyráběly cihly pro průmyslové stavby [Novotný, heslo: „Šalomoun“] Při samotné stavbě chrámu byl relativní klid, protože se kámen opracovával již v lomu. Královna ze Sáby byla možná uchválena technickou dokonalostí, bohatstvím a krásou. Muselo ji ale oslovit i něco jiného, protože prohlašuje: „Požehnán buď Hospodin, tvůj Bůh, který si tě oblíbil. Protože si Hospodin zamiloval Izraele, ustanovil tě králem, abys zjednával právo a spravedlnost.“

A o to nám dnes jde – požehnání, které dostal Šalomoun, dostalo svému účelu. Byl oslaven Hospodin.

Shrnutí

Vzpomněli jsme si dnes slavné období Izraelského národa. V době, kdy nastoupil na trůn král Šalomoun, stal se Izrael prosperující zemí. A četli jsme si několik textů, které ukazují, jak mohl starověký Izrael fungovat – Hospodin se nebojí žehnat a my se nemusíme zdráhat přijmout vše, co nám do života dává. Pamatujme ale přítom na toho, kdo nám požehnání dal. Protože Bůh se nám chce svými požehnáními přiblížit.

Hospodin je žárlivě milující. Rozumíte tomu teď více? Pokud si zaslíbení pouze přivlastníme a nepovede nás k oslavě Boha, nesplnilo vlastně svůj účel. Já jsem totiž nedopověděl jednu věc. Už na sklonku Šalomounova čtyřicetiletého kralování se objevují první náznaky nových problémů. Šalomoun totiž pod vlivem mnoha žen, které si vzal od okolních pohanských králů, ztratil soudnost a začal poblíž chrámu stavět oltáře a modly falešných Bohů. Chápeme alespoň v čem byl **takový** problém? Požehnání a prosperita už nebyla spojena s Hospodinem a nebylo zřejmé, že původcem požehnání je Hospodin. A to je skutečná překážka Božímu působení. Tím se ale začíná další a jiná, už ne tak optimistická, kapitola dějin Izraele, kterou už dnes necháme spát.

Já chci skončit optimisticky. Nedočetli jsme dnes spíše o tom, že nám Bůh chce stále žehnat, protože jeho záměrem je dát nám příležitost k tomu oslavit jej? Nedá nám Bůh ochotně požehnání a dostatek všeho, pokud naplníme účel jeho požehnání? Přiblížit se mu a oslavit jej